

Oslo kommune

Oslostandard for

Samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og barneverntjeneste

Innhold

Forord	3
Om Oslostandarden.....	4
Samarbeid og taushetsplikt	5
Hva skal medarbeidere gjøre ved bekymring for barnet?	6
Hva gjør barneverntjenesten med bekymringsmeldingen?	7

Vedlegg:

Skjemaet *Melding til barneverntjenesten*. Dette skal benyttes av alle bydeler.

Samarbeidsavtale mellom foresatte barneverntjenesten og barnehage/helsestasjon

Forord

Vi mennesker formes mest når vi er minst. Derfor er de første leveårene avgjørende for de livene vi kommer til å leve. De danner grunnlaget for vår utvikling, helse og læring, og for hvordan vi skaper relasjoner og trygghet i våre egne og andres liv.

En av byrådets viktigste satsinger er «barnehjernerne». Med dette har Oslo kommune som mål å forebygge, oppdage og hjelpe barn som opplever omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Det er særlig de yngste barna som er barnehjernerne kjernemålgruppe. Tjenestene skal ha et felles kunnskapsgrunnlag, komme inn tidlig og sette inn god og riktig hjelp til beste for det enkelte barn og familien. En viktig dimensjon ved barnehjernerne er verdigrunnlaget. Alt arbeid med barn skal være preget av et positivt og kjærlig syn på barn. Alle barn skal vite at de har minst en voksen som er glad i dem, og barn skal bli trodd på og tatt på alvor.

Noen barn og familier vil ha behov for mer støtte og hjelp enn andre, blant annet fra kommunenes tjenester. Alle barn i Oslo er i kontakt med kommunes helsestasjoner og de fleste går i barnehage. Helsestasjoner og barnehager har derfor et særlig ansvar for å se hvert enkelt barn og til å gi dem og deres familier nødvendig støtte og hjelp. Noen ganger er det også behov for hjelp og støtte fra barneverntjenesten.

Denne Oslostandarden gir et felles utgangspunkt for arbeidet med å skape en trygg og god barndom for alle barn, og for at kommunens tjenester skal være koordinerte og samarbeidende i sitt møte med barn og foresatte. Oslostandarden angir en minstepandard for hvilke forpliktelser som ligger til helsestasjon, barnehage og barneverntjeneste for at barn skal få riktig hjelp til rett tid.

Målet med standarden er at alle barn skal få riktig og målrettet hjelp så raskt som mulig. Standarden skal bidra til at medarbeidere i helsestasjonen, i barnehagen og i barneverntjenesten er kjent med hverandres ansvars- og arbeidsoppgaver og samarbeider til beste for barnet.

Inga Marte Thorkildsen
byråd for oppvekst og kunnskap

Om Oslostandarden

Denne Oslostandarden beskriver et minimum av samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og barneverntjeneste. Oslostandarden beskriver i tillegg aktuelt lovverk som meldeplikt og taushetsplikt.

Bydelene har ansvar for å utvikle samarbeidet og involvere andre aktuelle instanser.

Oslostandarden omhandler ikke situasjoner der det er mistanke om at en medarbeider har begått vold og eller overgrep mot barnet. I slike saker følges bydelens interne prosedyrer.

Samarbeid med barn

Det er viktig å samarbeide med barn så langt det er mulig i avgjørelser som vedrører barnets liv. Det skal alltid vurderes hvordan barnet kan samarbeides med ut fra alder og modenhet. Å samarbeide med barn betyr at barn får informasjon og får beskrive hvordan situasjonen kjennes for dem. Voksne skal møte barnet med kjærlighet og lytte til barnet for å forstå. Barnet må få uttrykke seg på et sted som oppleves trygt for barnet og med voksne som oppleves trygge for barnet. Den voksne skal avklare med barnet hvordan informasjonen barnet har delt, skal fortelles videre. I henhold til alder og modenhet skal barnet holdes orientert om hva som skjer. Samtaler med barn skal dokumenteres. Det skal i dokumentasjonen tydelig fremgå hva barnet har sagt og hvilke vurderinger tjenestene gjør på bakgrunn av samtalene med barnet.

Medarbeidere i helsestasjon, i barnehage og i barneverntjeneste skal ha kunnskap om barnekonvensjonen og kunne praktisere samarbeid som involverer barnet og familien.

Målet med Oslostandarden

Målet med Oslostandarden er at barnet får riktig og målrettet hjelp så raskt som mulig.

Oslostandarden skal bidra til at medarbeidere i helsestasjon, i barnehagen og i barneverntjenesten er kjent med:

- hverandres ansvar og arbeidsoppgaver
- rutinen for samarbeid
- reglene for taushetsplikt
- meldeplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt

Samarbeid og taushetsplikt

Et godt samarbeid og god håndtering av taushetsplikten er grunnlag for målrettet hjelp til barnet.

Samarbeidsmøter

Det skal gjennomføres samarbeidsmøter mellom helsestasjonen, kommunale og private barnehager og barneverntjenesten i bydelen minimum to ganger i året.

Bydelsdirektør har ansvar for at samarbeidsmøtene gjennomføres og peker ut hvem som skal innkalle til og lede møtene. Samarbeidet skal evalueres årlig.

Hensikten med møtene er at tjenestene utvikler:

- felles faglig kunnskapsgrunnlag
- forståelse for hverandres arbeids- og ansvarsområde
- kompetanse til å samarbeide med hverandre og familien til beste for barnet

Informasjon til foresatte

- Helsestasjonene skal i konsultasjoner med foresatte gi informasjon om samarbeidet mellom tjenestene.
- Barnehagene skal gjennom foreldremøter/foreldresamtaler gi foresatte informasjon om samarbeidet mellom tjenestene.

Taushetsplikt

Tillit mellom tjenestene, barna og deres foresatte er en forutsetning for et godt samarbeid. Tillit skapes blant annet gjennom riktig håndtering av taushetsplikt. Helsestasjon, barnehage og barneverntjeneste har til dels forskjellige bestemmelser om taushetsplikt som regulerer hva de kan og skal meddele. Reglene om taushetsplikt fremgår av forvaltningsloven, barnehageloven, helsepersonelloven og barnevernloven.

Reglene for taushetsplikt setter rammer for hvordan samarbeidet kan gjennomføres. Bestemmelsene omhandler også unntak fra taushetsplikten som adgangen til anonyme drøftinger og ved samtykke fra den/ de det gjelder.

Alle medarbeidere i tjenestene skal ha god kjennskap til og kunne praktisere samarbeid til barnets beste innenfor reglene om taushetsplikt.

Anonyme drøftinger

Bydelene skal legge til rette for at uro og bekymring kan drøftes anonymt på tvers av tjenestene, ved opprettelse av tverrfaglige team, konsultasjonsteam eller lignende. Konsultasjonsteamet ved Statens Barnehus Oslo kan også kontaktes.

Ved enhver tvil om det er grunnlag for å melde bekymring om et barn til barneverntjenesten, skal dette drøftes anonymt med barneverntjenesten.

Å drøfte anonymt innebærer at det ikke skal være gjenkjennbart hvem opplysningene gjelder.

Drøftinger erstatter ikke meldeplikten til barneverntjenesten og avvergingsplikten.

Bydelsdirektør er ansvarlig for at medarbeidere i tjenestene er kjent med bydelens rutine for anonyme drøftinger.

Samtykke

Medarbeidere er pliktige til å sette seg inn i og praktisere samarbeidet i tråd med reglene om taushetsplikt.

Samtykke følger av forvaltningsloven og helsepersonelloven. For at samtykke skal være gyldig, må det være frivillig og informert. Det må avklares hvilke opplysninger som inngår i samtykket, hvem opplysningene kan gis til og eventuelt hvilken betydning det kan ha å gi et samtykke. Av dokumentasjonshensyn bør et samtykke være skriftlig. Et samtykke kan helt eller delvis trekkes når som helst.

Hva skal medarbeidere gjøre ved bekymring for barnet?

Alle medarbeidere har et selvstendig ansvar for å handle eller melde fra til barneverntjenesten ved bekymring for et barn.

Samarbeid med barn

Tillit er viktig for å skape et godt samarbeid med barn. Medarbeidere i tjenestene skal være bevisst på barns ulike uttrykksformer og tilrettelegge for et samarbeid med det enkelte barn tilpasset alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Barnet skal få informasjon, beskrive situasjonen sett fra seg, og få si sin mening om det som skal skje videre. Barnets tanker og synspunkter skal vektlegges så langt det er mulig. Barn skal ikke tillegges et ansvar de ikke er rustet til å ha.

Samarbeid med foresatte

Tillit er viktig for å skape et godt samarbeid med foresatte. Tillit utvikles ved at helsestasjon eller barnehage ved uro eller bekymring for barnet, snakker med foresatte om barnets situasjon.

Ved alvorlig bekymring for om barnet blir utsatt for seksuelle overgrep og/eller fysisk/psykisk mishandling, skal foresatte ikke orienteres før bekymringsmelding gis barneverntjenesten. Parallelt med at slik melding gis, må det avklares med barneverntjenesten hvordan helsestasjonen og barnehagen skal forholde seg til situasjonen. Dette inkluderer blant annet ivaretagelse av barnet, og eventuell politianmeldelse.

Meldeplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt

Alle medarbeidere i helsestasjon og i barnehage, har et selvstendig ansvar for å være kjent med og holde seg oppdatert på bestemmelsene om meldeplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt.

Den enkelte medarbeider må selv foreta en konkret og skjønnsmessig vurdering av situasjonen. Medarbeidere i barnehager skal først melde sin bekymring til leder. Hvis leder ikke går videre med saken, er det medarbeiderens plikt å selv melde hvis han/hun fortsatt er bekymret.

Opplysningsplikt

Ved tvil om det er grunnlag for å melde bekymring, skal det drøftes anonymt med barneverntjenesten. Meldeplikten oppfylles ved å sende en bekymringsmelding til barneverntjenesten. Vedlagt mal skal benyttes.

Når barneverntjenesten har iverksatt undersøkelse, har den rett til å innhente opplysninger hos offentlig myndighet. Hovedregelen er at innhenting av opplysninger skal skje med informert samtykke fra foresatte. Foresattes skriftlige samtykke skal fremgå ved anmodning om opplysninger fra helsestasjonen og/eller barnehagen. Dersom samtykke ikke foreligger, kan allikevel barneverntjenesten i de mest alvorligste sakene pålegge helsestasjonen og barnehagen å gi opplysninger.

Se mer om meldeplikt og opplysningsplikt i www.lovdato.no – barnehageloven § 22 og helsepersonelloven § 33.

Avvergingsplikt

Avvergingsplikten er i likhet med meldeplikten en selvstendig og individuell plikt til å handle av eget tiltak for å avverge at barnet blir utsatt for vold og/eller overgrep. Se mer om avvergingsplikten på www.lovdato.no – straffeloven § 139.

Når det haster å melde bekymring

Når helsestasjonen eller barnehagen oppfatter at barnet er utsatt for alvorlig omsorgssvikt og at barnet trenger rask hjelp fra barneverntjenesten, skal de umiddelbart ringe til barneverntjenesten. Barneverntjenesten vurderer om det er behov for hastetiltak.

Når helsestasjonen eller barnehagen oppfatter at det oppstår en situasjon som det haster å avklare utenfor barneverntjenesten sin ordinære åpningstid, kl. 08.00-15.35, skal Barnevernvakten kontaktes på telefon 22 70 55 80.

Hva gjør barneverntjenesten med bekymringsmeldingen?

Barneverntjenesten gir tilbakemelding og det samarbeides i enkeltsaker.

Barneverntjenesten avklarer bekymringsmeldingen

Når barneverntjenesten mottar bekymringsmelding har de plikt til å avklare om det er grunnlag for å iverksette undersøkelse i henhold til lov om barneverntjenester § 4-3. Dette må skje snarest og senest innen en uke etter mottatt melding.

Tilbakemelding om at melding er mottatt og om det er iverksatt undersøkelse skal gis melder innen 3 uker.

Barneverntjenesten gjennomfører undersøkelse

Undersøkelsen planlegges utfra innholdet i bekymringsmeldingen.

Hvis det ikke fremgår av bekymringsmeldingen, avklarer barneverntjenesten med melder om barnet er kjent med at det er sendt bekymringsmelding. Barneverntjenesten snakker, så langt det er mulig, først med barnet, gjerne sammen med en person barnet velger som trygghetsperson. Barneverntjenesten ber barnet fortelle hvordan det opplever situasjonen og spør barnet om det har noen ønsker om hvem barneverntjenesten skal innhente opplysninger fra i undersøkelsen. Barneverntjenesten avklarer med barnet hvordan det barnet forteller skal deles med foresatte. Det skal avklares med foresatte hva barneverntjenesten skal samarbeide med helsestasjonen eller barnehagen om mens undersøkelsen pågår.

Ny tilbakemelding til melder gis innen 3 uker etter gjennomført undersøkelse. Det gis opplysninger om hvorvidt saken er henlagt eller om saken følges opp videre.

Informasjon om tiltakene kan gis når barneverntjenesten vurderer at det er nødvendig at melder får kjennskap til tiltakene av hensyn til sin videre oppfølging av barnet.

Forpliktende samarbeid i enkeltsaker

Når barneverntjenesten iverksetter hjelpetiltaket foreldreveiledning, som tilbys i regi av helsestasjonen, skal barneverntjenesten ta ansvar for samarbeid om barnet.

Når barn går i barnehage og det iverksettes tiltak i henhold til lov om barneverntjenester, skal barneverntjenesten ta ansvar for samarbeid med barnet - og om barnet. Dette er uavhengig av om barnehageplass er et hjelpetiltak.

Mal for samarbeidsavtale benyttes

Samarbeidsrutiner når helsestasjon og/eller barnehage er barneverntiltak

- Barneverntjenesten innkaller foresatte og helsestasjonen til møte før tiltaket i regi av helsestasjonen iverksettes.
- Barneverntjenesten innkaller foresatte og barnehage til møte, om mulig før tilvenning til barnehagen.
- Barneverntjenesten snakker med barnet om hva som er viktig for barnet for å ha det godt i barnehagen.
- Barneverntjenesten konkretiserer målsettingen med hjelpetiltaket og hvilke behov barnet har. Dersom foresatte samtykker, skal helsestasjonen/ barnehagen få kopi av barneverntjenestens vedtak om hjelpetiltak.
- Foresattes forventninger til tiltaket avklares.
- Helsestasjonen og/eller barnehagen informerer om hva de kan bidra med overfor barnet og familien.
- Samarbeidsavtale utarbeides.
- Barneverntjenesten evaluerer underveis tiltaket sammen med barnet, foresatte og helsestasjon/barnehage. Barnet og foresatte inviteres til å komme med ønske om hva som kan gjøres annerledes.

Dersom barneverntjenesten iverksetter hastetiltak, skal helsestasjonen og/ eller barnehagen informeres.

Oslo kommune

MARS 2018
BYRÅDSAVDELING FOR OPPVEKST OG KUNNSKAP

MELDING TIL BARNEVERNTJENESTEN

- i henhold til helsepersonelloven § 33/ barnehageloven § 22 (stryk det som ikke passer)

1. HVEM GJELDER BEKYMRINGEN		
BARNETS NAVN Etternavn Fornavn	Fødselsnummer	Kjønn ☐ Gutt ☐ Jente
Adresse	Morsmål	Behov for tolk ☐ Ja ☐ Nei
Bor hos ☐ Mor ☐ Far ☐ Andre		

FORESATT 1 Etternavn Fornavn	Fødselsnummer
Adresse	Telefonnummer
Morsmål	Behov for tolk ☐ Ja ☐ Nei
Relasjon til barnet	

FORESATT 2	Fødselsnummer
Etternavn	
Fornavn	
Adresse	Telefon
Morsmål	Behov for tolk ☐ Ja ☐ Nei
Relasjon til barnet	

2. HVA GJELDER BEKYMRINGEN

Beskriv konkret situasjonen, hendelser og utsagn uten tolkninger og egne vurderinger
 Beskriv barnet og eventuelle endringer i væremåte
 Tidfest når bekymringen startet
 Eventuelt annet av betydning

3. TILTAK

Tiltak som barnehagen/ helsestasjonen har gjennomført for å bedre barnets situasjon

Tiltak foresatte har gjennomført for å bedre barnets situasjon

4. HAR MELDER KJENNSKAP TIL OM BARNET OG FAMILIEN HAR KONTAKT MED ANDRE HJELPEINSTANSER

☐ Ja	Hvilke, evt. navn og telefon
☐ Nei	

5. HVILKEN INFORMASJON HAR BARNET FÅTT OM MELDINGEN

6. ER FORESATTE INFORMERT OM BEKYMNINGEN - OG HVA ER DERES MENING

- Ja
 Nei

Ved bekymring om at barnet blir utsatt for seksuelle overgrep og/eller fysisk/psykisk mishandling skal foresatte ikke orienteres. Det avklares med barneverntjenesten hvordan helsestasjonen og barnehagen skal forholde seg til situasjonen.

Meldingsinstans <i>Barnehage/ Helsestasjon</i>	Navn på melder
Telefon	Tittel melder

Sted og dato _____

Underskrift melder

Hjelpetekst i kursiv skal fjernes ved utfylling av skjema

**SAMARBEIDSAVTALE MELLOM FORESATTE, HELSESTASJON /
BARNEHAGE (STRYK DET SOM IKKE PASSER) OG BARNEVERNTJENESTE**

Barnets navn:	
Adresse:	
Fødselsnummer:	

Foresatt 1, navn:	
Adresse:	
Telefon:	
Relasjon til barnet:	

Foresatt 2, navn:	
Adresse:	
Telefon:	
Relasjon til barnet:	

Helsestasjon/barnehage:	
Kontaktperson:	
Adresse:	
Telefon:	

Barneverntjeneste:	
Saksbehandler/kontaktperson:	
Telefon:	

Som ledd i hjelpetiltaket (*sett inn*), samtykker foresatte i at det inngås et samarbeid mellom foresatte, helsestasjonen / barnehagen og barneverntjenesten om barnet.

Avtalen gjelder for perioden:

Kort beskrivelse av barnet og barnets behov:

Målsetting med tiltaket:

Foresattes forpliktelser:

Helsestasjonens/ Barnehagens forpliktelser:

Barneverntjenestens forpliktelser:**Samarbeidsmøtenes innhold:****Første møte er:****Møtested:****Møtenes hyppighet:****Referatansvar:**

Referater fra møtene godkjennes og underskrives av alle parter, og blir et dokument i barnevernssaken. Referenten er ansvarlig for at alle parter får kopi.

Informasjonsutveksling:

Alle parter skal ha gjensidig informasjon om forhold vedrørende barnet som kan ha betydning for foresattes omsorg og helsestasjonens/ barnehagens og barneverntjenestens ivaretagelse av barnet.

Skriftlig dokumentasjon som helsestasjonen/ barnehagen utarbeider bør gjennomgås i et samarbeidsmøte der alle parter er representert.

Evaluerings – når og hvordan:

Avtalen er gyldig når den er undertegnet av foresatte, helsestasjonen/ barnehagen og barneverntjenesten.

Oslo, den

Foresatt 1

Foresatt 2

Helsestasjon

Barneverntjeneste